

4. Дощівник І. Шевченко в новім німецькім перекладі / І. Дощівник // Каменярі. – 1911. – Ч. 17. – 10 вересня. – С. 7.
5. Дощівник І. Т. Життєпис : [вибрані твори] / І. Т. Дощівник. – Вижниця : Черемош, 2006. – 208 с.
6. Енциклопедія українознавства : в 10 т. – Львів, 1993. – Т. 1. – 400 с.
7. Новосівський І. М. Сл. п. проф. Дощівник : пам'яті незабутнього педагога й великого знавця української (рідної) мови / І.М. Новосівський // Свобода. – 1973. – Ч. 172. – 18 вересня.. – С. 6.

РЕЗЮМЕ

О. Н. Киселица. Иван Дощивник о роли и значении родного языка в воспитании подрастающего поколения.

В статье рассмотрен вопрос роли и значения родного языка в воспитании подрастающего поколения в творческом наследстве Ивана Дощивника. Обобщено, что жизнеспособность этнического сообщества, которое очутилось на чужбине, обеспечивает именно язык, сохранению которого за пределами родной земли предоставляется первоочередного значения.

Ключевые слова: Иван Дощивник, родной язык, воспитание, патриотизм, подрастающее поколение, национальные ценности.

SUMMARY

O. Kiselica. Ivan Doschivnyk about role and value of the mother tongue in education of rising generation.

In the article the question of role and value of the mother tongue is examined in education of rising generation in the creative inheritance of Ivana Doschivnyka. In particular, generalized, that viability of ethnic association, that found oneself on strange land, is provided exactly by a language maintenance of that outside native land gets near-term value.

Key words: Ivan Doschivnyk, the mother tongue, education, patriotism, rising generation, national values.

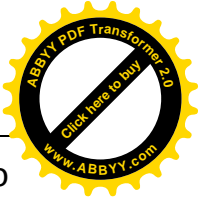
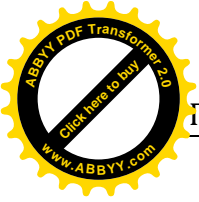
УДК 377.214:687.1

Л. І. Короткова
м. Запоріжжя

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ

Одним із стратегічних напрямів реформування вітчизняної освіти є впровадження компетентнісного підходу, що підсилює практичну зорієнтованість освіти, її предметно-професійний аспект, підкреслює роль досвіду, умінь практично реалізувати знання, вирішувати завдання. Саме такий підхід у системі професійно-технічної освіти зумовлює перегляд змісту навчання відповідно до вимог суспільства та європейських стандартів, збереження досвіду й надбань вітчизняної підготовки кадрів для швейної галузі на сучасному етапі.

Ключові слова: компетентнісний підхід, компетенції, ключові компетенції, компетентність, професійна компетентність, професійна компетентність кваліфікованого робітника.

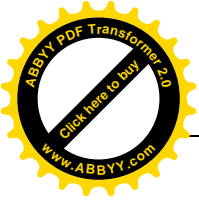

Постановка проблеми. Швейне виробництво, в якому активно впроваджуються засоби автоматизації процесів моделювання, розкрою та пошиття одягу, ставить нові, вищі вимоги до рівня кваліфікації, професійної мобільності і творчої ініціативи робітників швейного профілю. Більшість підприємств, фабрик, ательє відчувають гостру потребу у кваліфікованих робітниках, недостатній рівень професійної компетентності яких ускладнює ефективне освоєння нового обладнання та технологій. Спеціальні знання, висока професійно-практична підготовка, загальна культура стають обов'язковою умовою продуктивної праці сучасного працівника швейної галузі. За таких умов ринок праці вимагає фахівців, які мають бути компетентним не лише у професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, адаптуватися до змін на виробництві, оцінювати результати власної праці, розуміти і застосовувати норми здорового способу життя, прагнути до постійного професійного самовдосконалення.

У зв'язку з цим перед вітчизняною професійно-технічною освітою постає завдання підготувати робітника, спроможного до гнучкої зміни способів і форм життєдіяльності, а формування компетенцій, що відповідають основним видам його діяльності, стає актуальним завданням навчально-виробничого процесу професійно-технічного навчального закладу.

Проблема вдосконалення системи освіти шляхом упровадження компетентнісного підходу, який уможлиблює переорієнтацію освітнього процесу з транслявання знань, умінь і навичок на розвиток особистісного потенціалу, створює умови для підготовки випускників навчальних закладів до продуктивної самостійної діяльності у професійній сфері та повсякденному житті, активно обговорюється у педагогічній науці.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз компетентнісного підходу у країнах Євросоюзу свідчить про те, що в розвинених країнах під таким підходом розуміють побудову освітнього процесу з позицій розвитку особистості, через мотивацію її саморозвитку. Науковці європейських країн зазначають, що набуття молоддю знань, умінь і навичок, спрямоване на вдосконалення їх компетентності, сприяє інтелектуальному та культурному розвитку особистості, формуванню в неї здатності швидко реагувати на запити часу.

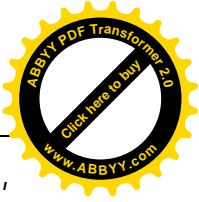
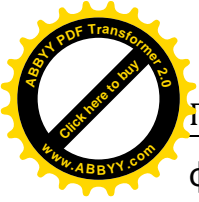
Проблема впровадження компетентнісного підходу й дослідження його понятійного кола висвітлюється у працях зарубіжних вітчизняних і вчених: Л. Боголюбова, В. Болотова, Б. Ельконіна, Е. Зеєра, І. Зимньої, О. Лебедева, А. Маркової, О. Новікова, О. Овчарука, Л. Паращенко, Р. Пастушенко, О. Пометуна, О. Савченко, Г. Селевко, А. Хуторського та багатьох інших, але аналіз їх праць свідчить про відсутність єдиного підходу до трактування цього поняття.

Мета статті – визначити систему компетенцій, видів ключових компетенцій та напрямів компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх швейників з метою проектування професійного стандарту для задоволення потреб швейного виробництва у конкурентоспроможних кваліфікованих робітниках.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових джерел довів, що у професійній педагогіці немає одностайного підходу до розуміння компетентнісного підходу та шляхів його впровадження в освітню діяльність, тому ця проблема є предметом перспективних дискусій і досліджень. Саме тому важливим для нашої роботи є усвідомлення самого поняття компетентнісного підходу; розуміння, які саме компетенції і як необхідно формувати; що має бути результатом навчання майбутніх швейників.

Компетентнісний підхід докорінно відрізняється від традиційного «знаннєвого» за функціями викладача та учня у процесі навчання, за метою навчальної діяльності й результатами навчання, водночас він має багато спільних ознак з особистісно-орієнтованим та діяльнісним підходами. Компетентнісний підхід зосереджує увагу на результатах освіти, причому результат освіти розглядається не як сума засвоєної інформації, а як здатність людини діяти у різних проблемних ситуаціях. Необхідність упровадження компетентнісного підходу в систему професійно-технічної освіти визначає результативно-цільову спрямованість навчання, що, на нашу думку, є його безперечною перевагою над іншими традиційними та інноваційними підходами.

Крім того, доцільно відзначити, що особливостями нового підходу у створенні професійних стандартів є те, що він передбачає розробку кваліфікаційних характеристик на групу професій (або посад) у відповідній сфері професійної діяльності та містить їх можливі назви; а також те, що професійна діяльність розподіляється на структурні елементи (трудові

функції), по кожному з яких установлюються відповідні вимоги до знань, умінь і компетенцій.

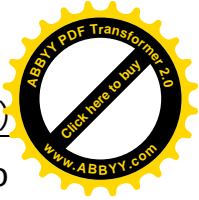
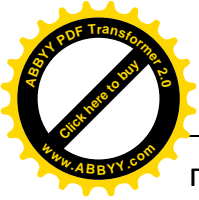
Базовими поняттями компетентнісного підходу є терміни «компетенція» і «компетентність», які для української педагогіки є відносно новими. Здійснивши порівняльний аналіз визначень терміна «компетенція», ми переконалися у тому, що на сьогодні немає єдиної точки зору на його визначення. Підтримуємо думку А. Хуторського [19, 59] щодо того, що компетенція є широким поняттям, яке містить поряд з іншими такі категорії, як «знання», «уміння», «способи діяльності». Уважаємо за доцільне продовжити цей ряд категорією «особистісні можливості», оскільки, вони, безумовно, формуються в учнів під час навчання. Отже, термін «компетенція» ми розуміємо як здатність і готовність людини застосовувати знання, уміння, способи діяльності та особистісні можливості під час вирішення завдань у різноманітних галузях, проявляти гнучкість в мінливих умовах ринку праці.

У процесі дослідження для визначення пріоритетних груп компетенцій ми використовуємо такі критерії, що створюють основу для формування більш специфічного їх застосування: лаконічність та об'єктивність ієрархічної побудови; багатофункціональність кожної групи; розподіл на надпредметні та міждисциплінарні; орієнтація на формування визначеного рівня інтелектуального розвитку майбутніх робітників тощо.

Порівняльний аналіз сучасних зарубіжних освітніх систем і технологій, наукові розробки вітчизняних педагогів, результати досліджень дозволили зробити висновок про те, що найбільш обґрунтованими для системи професійно-технічної освіти України є такі типи компетенцій: професійні; загальнопрофесійні; ключові.

Комплекс таких компетенцій покладено нами в основу визначення напрямів реалізації компетентнісного підходу під час створення професійних стандартів швейного профілю.

Формування професійних компетенцій є першим напрямом компетентнісного підходу до сучасної професійної освіти. Вони спрямовані на набуття, розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок і досвіду робітників, які використовуються у виробничій діяльності (сфері послуг) з конкретної професії. Важливо, щоб працівник міг успішно користуватися ними у різних ситуаціях, одноосібно або у групі. Блок

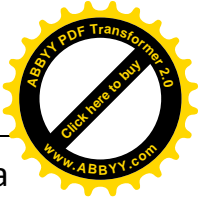

професійних компетенцій формується на базі оновлених, лаконічно сформульованих видів робіт, які визначені роботодавцями значущими та затребуваними на ринку праці. Ці компетенції характеризуються широтою діапазону застосування різних професійних функцій.

Другий напрям компетентнісного підходу – формування загальнопрофесійних компетенцій, до яких включено сукупність знань, умінь, способів дій, навичок з напрямів (предметів), які за змістом належать до загальних сфер знань. Зазначені компетенції дозволяють реалізувати такі завдання: розуміти й дотримуватися норм здорового способу життя; розуміти та дотримуватися вимог нормативних актів охорони праці й навколишнього середовища; дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт; розуміти та використовувати норми вітчизняного законодавства у професійній діяльності та поза нею; розуміти і використовувати знання з основ ринкової економіки й підприємництва у професійній діяльності та поза нею; володіти електронними технологіями прийому, обробки, передачі та перетворення інформації; інформаційними та мультимедійними технологіями з відповідної професії.

Третім напрямк реалізації компетентнісного підходу є ключові компетенції, що відображають найбільш загальні здібності та вміння особи розуміти ситуацію, досягати результатів в особистому та професійному житті і зумовлюють необхідність формування у робітників особливих функціональних знань, умінь, навичок, властивостей, якостей і здібностей.

Нині не існує як єдиного узгодженого каталогу ключових компетенцій, так і єдиного трактування цих якостей. Єврокомісія виділяє 8 ключових компетенцій, якими повинен володіти кожен європеець: компетенція в галузі рідної мови; компетенція у сфері іноземних мов; математична та фундаментальна природничо-наукова і технічна компетенції; комп'ютерна компетенція; навчальна компетенція; міжособистісна, міжкультурна та соціальна компетенції, а також громадянська компетенція; культурна компетенція; компетенція підприємництва. Теоретичною основою для трактування нами поняття «ключові компетенції» та визначення їх видів стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених щодо того, що: людина є суб'єктом спілкування, пізнання, праці; компетентність людини має вектор

емоційно-вольового розвитку особистості, її самореалізації та самоактуалізації; професіоналізм включає компетентності [1; 10; 14].

Отже, ми дійшли до визначення ключових компетенцій як здатності робітників вирішувати різноманітні завдання, застосовуючи сукупність знань, умінь та навичок у практичній діяльності, за взаємодії психомоторних, когнітивних, соціально-особистісних, інформаційних, комунікативних аспектів і ціннісних установок та побудували ієрархію ключових компетенцій кваліфікованих робітників швейного профілю (рис. 1)

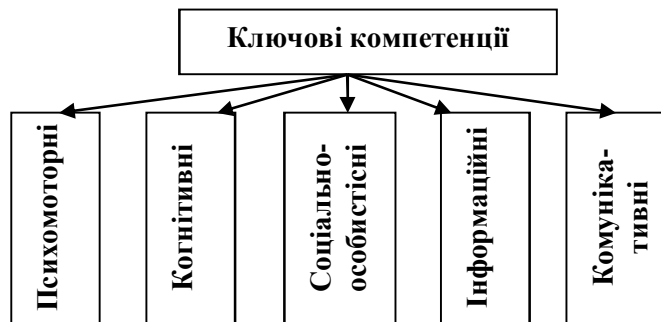

Рис. 1 Ієрархія ключових компетенцій

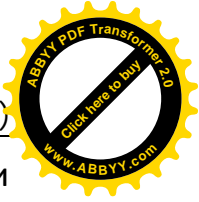
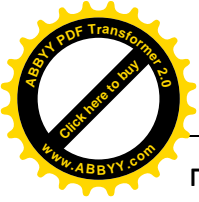
Кожен з цих компонентів є результатом інтеграції на горизонтальному рівні окремих якостей кваліфікованого робітника швейної галузі, які об'єктивно необхідні для формування його компетентності, а саме:

- психомоторні компетенції передбачають координацію дій, зорово-моторну реакцію, витривалість, швидкість реакції, ручну вправність, концентрацію уваги, пам'ять тощо;

- когнітивні компетенції сприяють вмінню працювати з різними видами інформації у процесі здобуття знань; здатності переносити знання та вміння з одного виду професійної діяльності на інший; самостійності; самовдосконаленню; критичності мислення; самоаналізу та саморегуляції;

- соціально-особистісні компетенції, що є багатофункціональним угрупованням, спрямовані на освоєння способів фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції і самопідтримки, правил особистої гігієни, турботи про власне здоров'я, статевої грамотності, екологічної культури, безпечної життєдіяльності;

- інформаційні компетенції формуються на основі інтеграції теоретичних знань, практичних умінь у галузі інноваційних технологій, певного набору особистісних якостей і трактуються як засвоєння нової

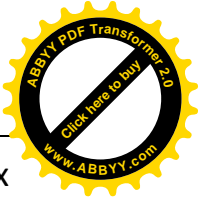
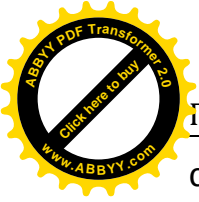

грамотності, до складу якої входять уміння активної самостійної обробки інформації, ухвалення принципово нових рішень у різних ситуаціях з використанням технологічних засобів;

– комунікативні компетенції передбачають володіння способами взаємодії з оточуючим соціальним довкіллям; опанування навичок роботи у групі, колективі; уміння шукати і знаходити компроміси; уміння представити себе, написати лист, анкету, заяву, поставити запитання, вести дискусію тощо.

Необхідно зазначити, що формування та розвиток ключових компетенцій майбутніх робітників швейної галузі може ефективно здійснюватися тільки у процесі системного та цілеспрямованого навчання, в якому передбачені всі необхідні педагогічні умови. Однією з найважливіших умов є використання модульно-компетентнісного підходу до організації навчального процесу у професійно-технічних навчальних закладах. Модульно-компетентнісний підхід – це комплексне освоєння знань, умінь і компетенцій у межах окремих модулів, кожен з яких формується як специфічна функція професійної діяльності, що забезпечує виконання конкретних трудових функцій, затребуваних ринком праці. Використання сучасних педагогічних технологій дає можливість у достатньо короткий термін підготувати конкурентоспроможного кваліфікованого робітника відповідно до вимог ринку праці. Відзначимо, що педагогу професійної освіти необхідно стимулювати в учнів бажання використовувати отримані знання у вирішенні практичних завдань, що можливо за умови активного використання практико спрямованих діяльнісних технологій навчання, до яких, на нашу думку, належать такі, як: розв'язання конкретних ситуацій (аналіз ситуаційних виробничих завдань, що потребують інтеграції міждисциплінарних знань; аналіз виробничих ситуацій, які направлені на формування навичок командної роботи з подальшим їх аналізом представниками виробництва); ділова гра (формування комплексу компетенцій за умови застосування обґрунтованої методики її проведення). Важливо розуміти, що компетенції, які є основою професійного стандарту, потребують постійного розвитку і самовдосконалення педагогічних технологій.

Таким чином, формування системи компетенцій кваліфікованого робітника, які забезпечують якісне виконання трудових функцій та

становить основу одиниць професійного стандарту, є одним із ключових моментів використання компетентнісного підходу до створення професійних стандартів швейного профілю.

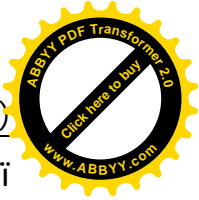
У процесі дослідження проаналізовано трактування компетентності в науці. Група вчених (В. Буряк, І. Васильєв, Ю. Татур та ін.) характеризують компетентність через категорію «здатність» як: інтегральну властивість особистості, яка характеризує її прагнення і здатність (готовність) реалізувати свій потенціал (знання, уміння, досвід, особисті якості тощо) для успішної діяльності у визначеній галузі [17, 26]; здатність вирішувати професійні завдання визначеного класу, що потребують наявності реальних знань, умінь, навичок, досвіду [3, 51]; здатність працівника кваліфіковано виконувати певні види робіт у межах конкретної професії, досягаючи високих кількісних та якісних результатів праці на основі власних професійних знань, умінь і навичок [4, 48].

Інші вчені розглядають «компетентність» як сукупність знань і якостей особистості (А. Бермус, І. Зимня, Л. Лісіцина, Л. Мітіна, С. Ожегов, О. Пометун, Л. Тархан, А. Хуторської).

На думку А. Хуторського, компетентність – це сукупність особистісних якостей людини, зумовлених досвідом її діяльності в певній соціально і особистісно-значущій сфері [19, 60]. І. Зимня трактує компетентність як актуальний прояв компетенції, як інтелектуально й особистісно зумовлений досвід соціально-професійної діяльності людини [9, 22]. О. Пометун визначає компетентність як спеціальним шляхом структуровані набори знань, умінь, навичок, спроможностей і ставлень, що дають змогу майбутньому фахівцю визначити і розв'язувати проблеми, характерні для певного напряму професійної діяльності [16, 23].

М. Головань та І. Галяміна трактують компетентність як володіння певними компетенціями, причому, на думку М. Голованя, компетентним можна стати, опановуючи певні компетенції і реалізуючи їх у досвіді конкретної діяльності [6, 30].

Необхідно зазначити, що ми дотримуємося точки зору вчених, які визначають компетентність як володіння певним набором компетенцій. Отже, згідно з нашим визначенням, *компетентність* – це володіння людиною певним набором компетенцій, що дозволяють їй якісно виконувати свої функції, успішно засвоювати нові знання та швидко адаптуватися до умов, що змінюються.

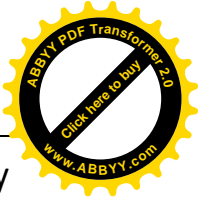
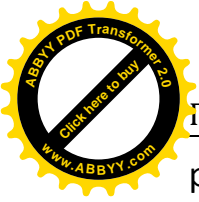

Щодо тлумачення терміна «професійна компетентність», то її розуміють як: певний психічний стан, що дозволяє діяти самостійно і відповідально; рівень освіченості фахівця; володіння системою знань, умінь і навичок, достатньою для успішного вирішення трудових завдань [1; 3; 2]. В. В. Ландшеер розглядає професійну компетентність як систему трьох компонентів: соціальної компетентності (здатність до групової діяльності і співпраці з іншими робітниками, готовність до відповідальності за результати своєї праці, володіння прийомами професійного навчання); спеціальної компетентності (підготовленість до самостійного виконання конкретних видів діяльності, уміння розв'язувати типові професійні задачі, уміння оцінювати результати своєї праці); індивідуальної компетентності (готовність до постійного підвищення кваліфікації і реалізації себе у професійній праці, здатність до професійної рефлексії, подолання професійних криз і професійних деформацій) [11, 15].

Дослідженню професійної компетентності кваліфікованих робітників приділяється певна увага як у педагогічній теорії, так і у практиці вітчизняними вченими І. Зязюном, Н. Ничкало, С. Сисоєвою, І. Смирновим та іншими, які визначають, що професійна компетентність працівника – це інтегративна якість, що включає рівень оволодіння професійними знаннями, уміннями та навичками, а також особистісну компетентність, яка виявляється передусім у комунікативності, творчості і креативності.

У контексті компетентнісного підходу поняття «*професійна компетентність*» набуває нового значення і розглядається нами як сукупність інтегрованих знань, умінь і компетенцій працівників у процесі здійснення професійної діяльності, що визначає їх здатність до навчання, результативної праці, кар'єрного зростання.

Окрему увагу ми зосередили на визначенні терміна «професійна компетентність кваліфікованого робітника». Так, в інтерпретації Т. Десятова вона визначається як ступінь стану підготовленості робітника ефективно виконувати виробничі завдання та досягати потрібного результату праці, в межах відповідної професії або виду діяльності [7, 5]. Л. Лук'янова наголошує на тому, що професійна компетентність кваліфікованого робітника це інтегративна якість, яка включає рівень оволодіння професійними знаннями, уміннями та навичками, а також особистісну компетентність, яка виявляється передусім у комунікативності, творчості і креативності [13, 48]. Основним показником рівня кваліфікації

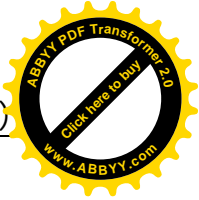
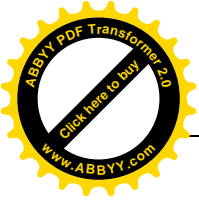

робітника швейної галузі О. Токарева вважає його професійну компетентність, а саме: вміння самостійно, оригінально та критично мислити, вирішувати питання в нестандартних ситуаціях, планувати й аналізувати свою діяльність, ухвалювати рішення, улагоджувати розбіжності і конфлікти тощо [18, 110]. Проблемам відповідності професійної компетентності працівників швейного виробництва вимогам ринку праці присвячені праці В. Писаренко [15] та І. Леонової [12], в яких автори стверджують, що підготовка кваліфікованого робітника повинна мати випереджувальний характер відносно діючих виробничих процесів і що її головний орієнтир – професійна компетентність – повинна виступати як поєднання фундаментальної технічної підготовки з урахуванням сучасних інновацій, розвинутою розумовою діяльністю й здатністю до самовдосконалення та саморозвитку.

Висновки. Теоретичне обґрунтування компетентнісного підходу до професійної підготовки кваліфікованих робітників швейного профілю допомогло уточнити зміст понять «компетентнісний підхід», «компетенції», «ключові компетенції», «компетентність», «професійна компетентність», «професійна компетентність кваліфікованого робітника» і визначити, що особливостями використання нового підходу у створенні професійних стандартів є його орієнтація на результативно-цільову спрямованість навчання, що є безперечною перевагою над іншими традиційними та інноваційними підходами.

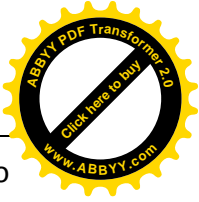
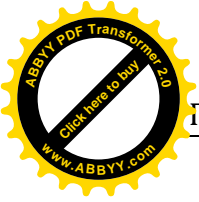
У цілому слід зазначити, що реалізація компетентнісного підходу під час створення професійних стандартів для швейної галузі спрямована на формування комплексу компетенцій відповідно до завдань професійної освіти та зосереджує увагу на питаннях особистісного розвитку, забезпечення успішної адаптації на ринку праці майбутніх кваліфікованих робітників і відповідає сучасним вимогам модернізації освіти.

Актуальні напрями подальшої розробки окресленої проблеми. Задоволення потреб швейного виробництва у конкурентоспроможних кваліфікованих робітниках з високим рівнем ціннісних орієнтацій; позитивною мотивацією; цілеспрямованістю; значним інтелектуальним потенціалом зумовлює структурування змісту ПС на основі компетентнісного підходу з чітким формуванням вимог до знань, умінь та компетенцій під час виконання конкретної трудової функції у межах відповідної професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ананьев Б. О. О проблемах современного человекознания / Б. О. Ананьев. – СПб., 2001. – 235 с.
2. Балл Г. О. Гуманізація загальної та професійної освіти: суспільна актуальність і психолого-педагогічні орієнтири / Г. О. Балл // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи : [монографія] / [за ред. І.А. Зязюна]. – К., 2000. – С. 134–157.
3. Буряк В. Розвиток професійно-педагогічних якостей у системі безперервної освіти / В. Буряк // Вища школа. – 2005. – № 2. – С. 50–57.
4. Васильев И. Б. Профессиональная педагогика : конспект лекций для студентов инженерно-педагогических специальностей / И. Б. Васильев. – 2-е изд., перераб. – Х., 2001. – 151 с.
5. Гершунский Б. С. Философия образования для XXI века : [учеб. пособ. для самообразования] / Б. С. Гершунский. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Пед. об-о России, 2002. – 512 с.
6. Головань М. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду / М. Головань // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 23–30.
7. Десятов Т. М. Професійні стандарти – основа формування галузевої рамки кваліфікації / Т. М. Десятов // Професійно-технічна освіта. – 2009. – №2. – С. 5–7.
8. Заблоцька О. С. Компетентнісний підхід як освітня інновація: порівняльний аналіз / О. С. Заблоцька // Вісник Житомирського державного університету. – 2008. – № 40. – С. 63–68.
9. Зимняя И. А. Компетентностный подход. Каково его место в системе современных подходов к проблемам образования?: (теоретико-методологический аспект) / И. А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2006. – № 8. – С. 20–26.
10. Кузьмина Н. В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования / Н. В. Кузьмина. – М., 2001. – 256 с.
11. Ландшеер В. Концепция «минимальной компетентности» / В. Ландшеер // Перспективы. Вопросы образования. – 1988. – № 1. – С. 14–18.
12. Леонова И.Ф. Подготовка специалистов в сфере моделирования и конструирования швейных изделий в условиях непрерывного профессионального образования: Лицей – колледж : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Леонова Ирина Федоровна. – Невинномысск, 2005. – 249 с.
13. Лук'янова Л. Б. Сучасні підходи до розроблення стандартів, заснованих на компетенціях / Л. Б. Лук'янова // Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання : тези доп. звітн. наук.-практ. конф. (22–23 квіт. 2009 р) / за ред. В. О. Радкевич. – Х. : Компанія СМІТ, 2009. – С. 47–49.
14. Маркова А. Психология профессионализма / А. Маркова. – М., 1996. – 308 с.
15. Писаренко В. И. Проектирование содержания профессионального образования техников швейного производства на основе интегративного подхода : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Писаренко Вера Игоревна. – Тольятти, 2004. – 188 с.
16. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентісного підходу в досвіді зарубіжних країн / О. І. Пометун // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики / [за заг. ред. О. В. Овчарук]. – К. : «К.І.С.», 2004. – С. 16–25.
17. Татур Ю. Г. Компетентносный подход в описании результатов и проектировании стандартов высшего профессионального образования : материалы ко второму заседанию методологического семинара. Авторская версия / Ю. Г. Татур. – М. : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. – 233 с.

18. Токарева А. И. Формирование содержания непрерывного профессионального образования специалиста сферы швейного производства в системе «лицей-колледж»: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Токарева А. И. – Невинномысск, 2005. – 230 с.

19. Хуторской А. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. Хуторской // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 58–64.

РЕЗЮМЕ

Л. И. Короткова. Компетентностный подход к профессиональной подготовке квалифицированных работников швейного профиля.

Одним из стратегических направлений реформирования отечественного образования является внедрение компетентностного подхода, что усиливает практическую ориентированность образования, его предметно-профессиональный аспект, подчеркивает роль опыта, умений практически реализовать знания, решать задачи. Именно такой подход в системе профессионально-технического образования обуславливает пересмотр содержания обучения в соответствии с требованиями общества и европейскими стандартами, сохранение опыта и достижений отечественной подготовки кадров для швейной отрасли на современном этапе.

Ключевые слова: компетентностный подход, компетенции, ключевые компетенции, компетентность, профессиональная компетентность, профессиональная компетентность квалифицированного рабочего.

SUMMARY

L. Korotkova. Competence approach to professional training of skilled workers of sewing profile.

The introduction of competence approach is one of the strategic directions of reforming the national education which could increase the practical orientation of education and subject-professional dimension; the appliance of competence approach could underline the role of experience, implement the knowledge and solve the problems. Precisely such an approach in the system of vocational education determines review the content of training according to society's demands and the European standards, and also offers approaches to saving of experience and achievements of national training system for sewing industry.

Key words: competence approach, competence, key competencies, professional competence, professional competence of qualified workers.

УДК 371.134:79–057.875(045)

А. В. Леоненко

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ФОРМУВАННЯ СОКІЛЬСЬКОЇ МОДЕЛІ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ

У статті розкрито зміст та основні принципи побудови Сокільської моделі фізкультурної освіти. Обґрунтовано можливість її використання як сучасної інноваційної педагогічної технології у підготовці майбутніх учителів спортивних спеціальностей.

Ключові слова: Сокільський рух, модель, молодь, ідеологія, виховання, духовний розвиток, фізичний розвиток.